

JAARVERSLAG 2023

Bezwaarschriftencommissie Gouda

Mei 2024

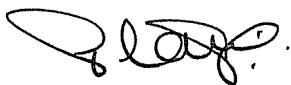
Voorwoord

Met genoegen bieden wij u het jaarverslag van de Bezwaarschriftencommissie Gouda (hierna: de commissie) over het jaar 2023 aan. Via dit jaarverslag rapporteert de commissie over de bezwaarschriften die zij heeft behandeld in 2023.

Het aantal ingekomen bezwaarschriften was over de verslagperiode ongeveer gelijk aan het aantal in 2022 ingekomen bezwaarschriften. De algemene trend is dat het jaarlijkse aantal ingekomen bezwaarschriften na 2020 terugloopt. Dit zou kunnen betekenen dat de kwaliteit van de besluiten verder is toegenomen en minder vaak tot het indienen van een bezwaarschrift leidt. Om dat te kunnen stellen moet dit aantal echter worden afgezet tegen het aantal in 2023 genomen besluiten waartegen de mogelijkheid van bezwaar openstaat.

In een tijd waarin het wantrouwen tegen de overheid en het handelen daarvan meer onder druk komt te staan, is het nog steeds belangrijk om de burger zoveel mogelijk centraal te stellen en transparant, zorgvuldig en eerlijk te zijn in de totstandkoming van beslissingen en besluiten. Ook wordt er in bredere zin gevraagd om het toepassen van maatwerk en is de evenredigheid van besluiten ook binnen de rechtspraak een belangrijk aandachtspunt. De commissie doet in hoofdstuk 3 van dit jaarverslag een aantal aanbevelingen en neemt deze ontwikkeling daarin mee.

Voorzitter Algemene Kamer,

de heer mr. P. Plambeck

Voorzitter Sociale Kamer,

de heer mr. E.G.J. Broekhuizen

Inhoudsopgave

1	De commissie	3
1.1	<i>Samenstelling van de commissie</i>	3
2	Jaarcijfers 2023	4
2.1	<i>Ingediende en afgehandelde bezwaarschriften</i>	4
2.2	<i>Aanleidingen ingediende bezwaarschriften</i>	4
2.3	<i>Wijze van behandeling bezwaarschriften</i>	4
2.4	<i>Doorlooptijd</i>	5
2.5	<i>Ingebrekestellingen wegens niet tijdig beslissen op bezwaar</i>	5
2.6	<i>Ingediende beroepschriften</i>	6
3	Constateringen en aanbevelingen	7
3.1	<i>Inwoners betrekken bij besluitvorming</i>	7
3.2	<i>Duidelijkheid van besluitvorming</i>	7
3.3	<i>Regels op het gebied van afval</i>	7
3.4	<i>Mogelijkheden voor informeel overleg bij handhavingsbesluiten</i>	7
3.5	<i>Parkeervergunningen en de GROP-lijst</i>	7
3.6	<i>Eenmalige energietoeslag</i>	8
3.7	<i>'Repeatplayers' bij aanvragen op grond van de Participatiewet</i>	8
3.8	<i>Onderzoek in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015</i>	8

1 De commissie

De Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) bepaalt dat een betrokkene bij een schriftelijk besluit van de gemeente hiertegen bezwaar in kan dienen bij het bestuursorgaan dat het besluit genomen heeft. De bestuursorganen van de gemeente zijn: de burgemeester, de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. De verantwoordelijkheid voor het proces en de coördinatie van het behandelen van bezwaarschriften ligt bij de Centraal Juridische Afdeling van de gemeente Gouda.

De Awb vereist dat het bestuursorgaan het bestreden besluit volledig heroverweegt, met als grondslag de ingediende bezwaren. Deze heroverweging houdt in dat de rechtmatigheid en – voor zover de wet daar ruimte toe biedt – de doelmatigheid van het bestreden besluit wordt getoetst. Bij de behandeling van een bezwaar laten de bestuursorganen van de gemeente Gouda zich adviseren door een onafhankelijke bezwaarschriftencommissie. De commissie adviseert het bestuursorgaan of het bestreden besluit al dan niet in stand kan blijven. Het bestuursorgaan kan in de beslissing op het bezwaarschrift afwijken van het advies van de commissie. In dat geval moet het bestuursorgaan wel motiveren waarom van dat advies wordt afgeweken.

1.1 Samenstelling van de commissie

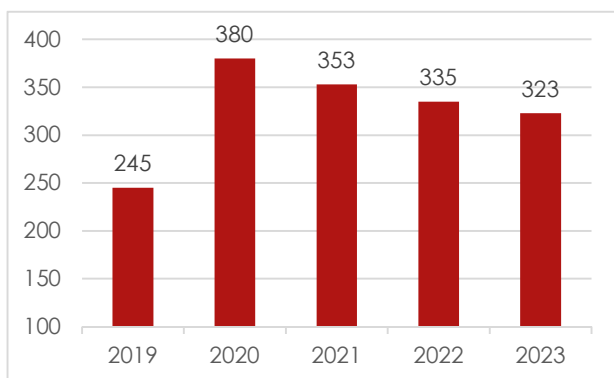
De commissie is een volledig extern samengestelde adviescommissie. De commissie bestaat uit onafhankelijke deskundige voorzitters en leden, die geen deel uitmaken van en niet werkzaam zijn onder de verantwoordelijkheid van één van de bestuursorganen van de gemeente Gouda. De samenstelling van de commissie was in 2023 als volgt:

Voorzitter Algemene Kamer:	de heer mr. P. Plambeck
Voorzitter Sociale Kamer:	de heer mr. E.G.J. Broekhuizen
Leden:	mevrouw mr. B. Ebben
	mevrouw mr. C.M.A.W. Flendrie-van der Schoot
	mevrouw mr. M. Piras
	de heer dr. E.O.H.P. Florijn
	de heer mr. E. van Kampen
	de heer mr. L.T. Florijn
	de heer drs. R.M. Groeneweg
	mevrouw mr. M. van Straten-Kooistra
	mevrouw mr. dr. J.C. de Wit
	de heer mr. S. Foullani
	de heer mr. C.J. Dekker
	de heer mr. P.H. de Lange

2 Jaarcijfers 2023

2.1 Ingediende en afgehandelde bezwaarschriften

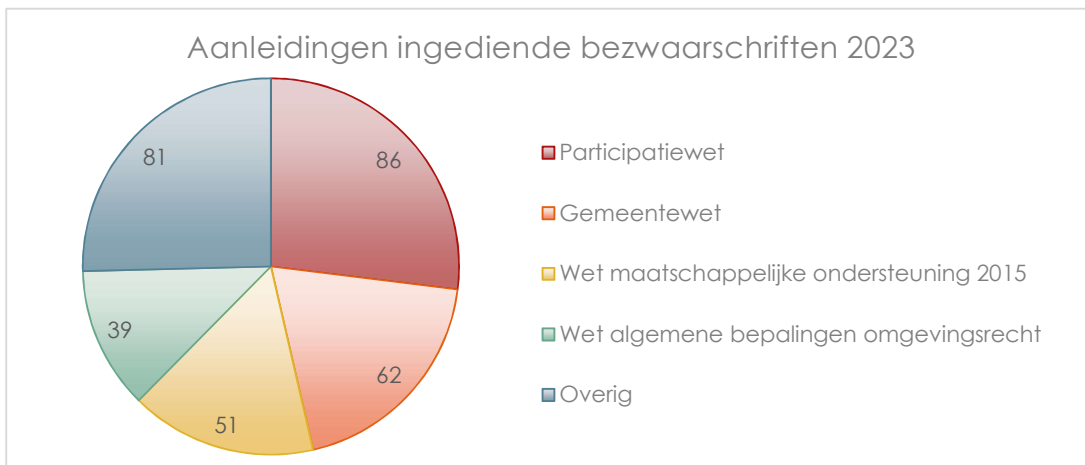
De commissie heeft in de verslagperiode 323 bezwaarschriften ontvangen. Uit onderstaande grafiek blijkt hoe dit aantal zich verhoudt tot eerdere jaren.

2.2 Aanleidingen ingediende bezwaarschriften

De aanleidingen van de door de commissie ontvangen bezwaarschriften zijn weergegeven in onderstaande cirkeldiagram.

De categorie 'overig' is een restcategorie met daarin bezwaarschriften met onder meer de volgende aanleidingen: de Parkeerverordening, de Stadspas, de Wet basisregistratie personen, verkeerswetgeving, de Algemene Plaatselijke Verordening en de Huisvestingsverordening. Geen van de besluiten op grond van deze wetten en regelingen heeft over de verslagperiode geleid tot meer dan 20 bezwaarschriften.

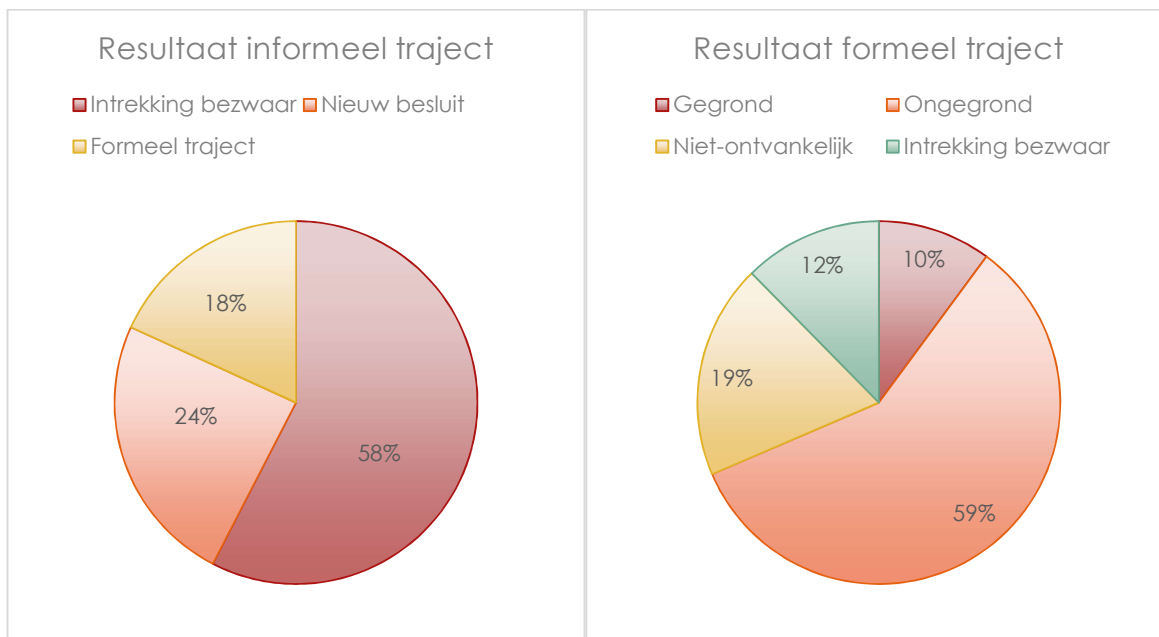

2.3 Wijze van behandeling bezwaarschriften

Na ontvangst van een bezwaarschrift, wordt het bezwaarschrift beoordeeld door een vertegenwoordiger van het bestuursorgaan. Als uit deze beoordeling blijkt dat het bestreden besluit niet in stand kan blijven, wordt zo snel mogelijk een zogeheten heroverwegingsbesluit verzorgd. Als dit niet het geval is of er nog zaken onduidelijk zijn, wordt nagegaan of het bezwaarschrift geschikt is voor een informele aanpak. Alleen op grond van contra-indicaties wordt besloten om niet de informele aanpak te volgen. In dat geval wordt direct het formele traject bij de commissie gestart.

Het formele traject bij de commissie houdt in dat een hoorzitting plaatsvindt.¹ Bezwaarmaker, een vertegenwoordiger van het bestuursorgaan en eventuele derdebelaanhebbenden worden uitgenodigd om bij de hoorzitting aanwezig te zijn en het bezwaarschrift te bespreken. Naar aanleiding van de hoorzitting adviseert de commissie het bestuursorgaan over de te nemen beslissing op bezwaar. Ook komt het met enige regelmaat voor dat naar aanleiding van de hoorzitting de behandeling van het bezwaarschrift wordt aangehouden voor nader onderzoek of overleg of alsnog een informeel traject wordt opgestart.

Van de in de verslagperiode ontvangen bezwaarschriften zijn 233 bezwaardossiers afgesloten. De commissie heeft geadviseerd over 99 van deze bezwaarschriften. Dit betekent dat een groot deel van de in 2023 binnengekomen bezwaarschriften op informele wijze is afgehandeld. Onderstaande cirkeldiagrammen geven de resultaten van de informele en de formele behandeling van de over de verslagperiode ontvangen bezwaarschriften weer.

2.4 Doorlooptijd

De termijn voor het beslissen op een bezwaarschrift is twaalf weken.² Deze termijn kan eenmalig met zes weken worden verlengd.³ Over de verslagperiode was de gemiddelde doorlooptijd van een bezwaarschrift ongeveer twaalf weken (83 dagen).

2.5 Ingebrekestellingen wegens niet tijdig beslissen op bezwaar

Wanneer het bestuursorgaan niet tijdig beslist op een bezwaarschrift, dan kan de bezwaarmaker het bestuursorgaan op grond van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen in gebreke stellen. Met ingang van februari 2023 wordt centraal geregistreerd hoe vaak de bestuursorganen een ingebrekestelling ontvangen. Uit deze registratie blijkt dat er over de verslagperiode 8 ingebrekestellingen zijn ingediend in het kader van een bezwaarprocedure. In één van deze gevallen is een dwangsom

¹ In enkele gevallen heeft de voorzitter van de commissie zonder de bezwaarmaker te horen een advies uitgebracht. Dit is mogelijk wanneer een bezwaarschrift kennelijk niet-ontvankelijk, kennelijk gegrond of kennelijk ongegrond is. De grondslag hiervoor is gelegen in artikel 7:3 van de Awb in samenhang met artikel 9, tweede lid, van de Verordening bezwaarschriftencommissie Gouda 2022.

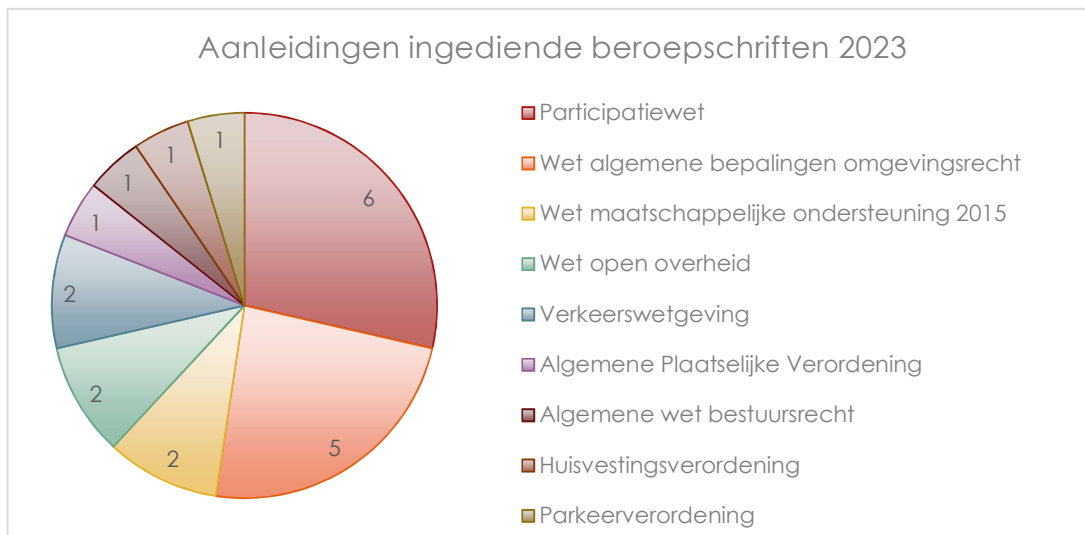
² Artikel 7:10, eerste lid in samenhang met artikel 7:13 van de Awb.

³ Artikel 7:10, derde lid, van de Awb.

toegekend. In de overige gevallen is geen dwangsom toegekend omdat de ingebrekestelling onterecht was of omdat er alsnog binnen twee weken een beslissing op het bezwaarschrift is genomen.

2.6 Ingediende beroepschriften

Over de verslagperiode zijn er in totaal 21 beroepsprocedures gestart. Eén van deze procedures is gestart zonder dat hieraan behandeling van het bezwaar is voorafgegaan (rechtstreeks beroep). De overige procedures zijn gestart naar aanleiding van de afhandeling van een bezwaarschrift. De aanleidingen van de ingediende beroepschriften zijn weergegeven in onderstaand cirkeldiagram:

3 Constateringen en aanbevelingen

3.1 Inwoners betrekken bij besluitvorming

In een aantal zaken die ook in 2023 speelden heeft de commissie gemerkt dat de inwoners van Gouda steeds nauwer en directer bij besluitvorming betrokken wensen te zijn. Vooral in zaken waar het om de invloed op hun woon- en leefomgeving gaat. Het is voor de ambtenaren en het betreffende bestuursorgaan uiterst belangrijk om in dat proces vanaf het begin helder te duiden en te benoemen op welke wijze de burger kan inspreken en/of kan meedenken in het proces, maar dat de keuze voor de te nemen beslissing – na afweging van alle belangen – afhankelijk van het voor de besluitvorming geldende toetsingskader uiteindelijk aan het bestuursorgaan is. Een goed verwachtingsmanagement en de bewaking daarvan is in dat proces erg belangrijk.

In zaken over bijvoorbeeld het kappen van bomen, waar uiteenlopende belangen een rol kunnen spelen, gaat dit weleens niet helemaal goed. Ook in WMO-zaken is gebleken dat het op een juiste manier uitvragen van de situatie en het op een duidelijke en inzichtelijke wijze in kaart brengen van de hulpvraag bijdraagt aan het zich gehoord en gezien voelen door de burger.

3.2 Duidelijkheid van besluitvorming

Zaken die soms ook tot ontevredenheid en moeilijk te begrijpen besluiten leiden zijn de ook in 2023 weer behandelde besluiten over bijvoorbeeld verkeerd aangeboden huisvuil, bestuursdwang tot het wegslepen van verkeerd geparkeerde auto's en de weigering van parkeervergunningen. In de meeste zaken kunnen de daartegen gerichte bezwaren niet slagen, maar de besluitvorming kan vaak duidelijker worden gemotiveerd en voorzien van de juiste feiten en omstandigheden. Op de zitting komt de benodigde informatie meestal wel op tafel.

3.3 Regels op het gebied van afval

In verschillende zaken over verkeerd aangeboden afval heeft de commissie wel op de zitting opgemerkt dat er blijkbaar bij de burger vaak nog onduidelijkheid bestaat over de geldende regels voor het aanbieden van afval. Duidelijke bordjes en/of stickers op en bij de ondergrondse afvalcontainers ontbreekt soms. Het lijkt de commissie goed om met een publiekscampagne de regels weer eens nadrukkelijk onder de aandacht te brengen.

3.4 Mogelijkheden voor informeel overleg bij handhavingsbesluiten

Bij bezwaarzaken over een aantal handhavingsbesluiten tegen met het geldende bestemmingsplan strijdig gebruik is de commissie opgevallen dat pas op de zitting blijkt dat er soms toch nog mogelijkheden zijn om voor het gebruik een oplossing te vinden (bijvoorbeeld het verlenen van een al dan niet tijdelijke vergunning of wellicht een gedoogconstructie). Het zou goed zijn om een dergelijke mogelijkheid of het onder omstandigheden bij nader inzien afzien van handhavend optreden, voorafgaand aan de behandeling van een bezwaarzaak door de commissie, nadrukkelijk te bezien en met partijen te bespreken.

3.5 Parkeervergunningen en de GROF-lijst

Bij bezwaarzaken over de weigering van een parkeervergunning omdat een pand/perceel op de zogenoemde GROF-lijst (Geen Recht Op Parkeervergunning) staat is het de commissie verschillende keren opgevallen dat de reden daarvoor vaak niet duidelijk in de besluiten is weergegeven, zodat de burger in het ongewisse verkeert. Dat genereert vaak onnodige bezwaarschriften. Ook is de GROF-lijst slecht vindbaar en niet altijd actueel.

Verder heeft de commissie in adviezen meermaals gewezen op het besluitkarakter van de plaatsing van een pand op de GROF-lijst, waartegen bezwaar openstaat, maar is dit meestal aan de betrokken burger niet duidelijk gemaakt. Verder is zeker in de wat oudere omgevingsvergunningen niet (goed) duidelijk gemaakt dat vanwege een afwijking van de parkeereis voor een woning/perceel geen recht op een parkeervergunning bestaat. Dit kan leiden tot onbegrip bij de burger. Ook dit zijn aandachtspunten.

3.6 Eenmalige energietoeslag

Opvallend was ook het aantal bezwaarzaken over de eenmalige energietoeslag. Dit is een begrijpelijk gevolg van de gestegen energieprijzen. Hoewel ook voor deze zaken veelal gold dat het bezwaar niet leidde tot een ander besluit, is gebleken dat de regeling ingewikkeld werd gevonden en ook lopende het jaar ten aanzien van de referteperiode veranderde. Een (nog) duidelijke(re) vorm van informatievoorziening kan mogelijk het hierdoor ontstane onbegrip voorkomen.

3.7 'Repeatplayers' bij aanvragen op grond van de Participatiewet

Op het gebied van de Participatiewet is opvallend dat er een aantal 'repeatplayers' is. Daarbij wordt tegen elk besluit bezwaar gemaakt, maar men verschijnt vervolgens zonder voorafgaande kennisgeving niet op de hoorzitting. Dat maakt het erg lastig om deze zaken tot een einde te brengen. Daarbij komt dat in deze gevallen de bijstand eerder was ingetrokken wegens een vermoeden van woningbezit in het buitenland en verder onvoldoende gegevens zijn overgelegd om het recht op bijstand alsnog te kunnen vaststellen.

Inmiddels zijn in deze zaken ook rechterlijke uitspraken gedaan, waarin het college is gevolgd ten aanzien van het woningbezit in het buitenland. Vervolgens worden keer op keer nieuwe aanvragen gedaan, die met toepassing van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht niet in behandeling worden genomen, omdat (nog steeds) gegevens ontbreken om het recht op bijstand nu wel te kunnen vaststellen. Op deze wijze is een vicieuze cirkel ontstaan. De commissie acht het raadzaam om deze vicieuze cirkel te doorbreken, waarvoor wellicht de inzet op bestuurlijk niveau gewenst is.

3.8 Onderzoek in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

Tot slot blijven de WMO-zaken aandachtspunten, zoals eerder in dit verslag al benoemd. Dat heeft in de eerste plaats te maken met de complexiteit van de wetgeving, rechtspraak en individuele omstandigheden. Het is de commissie gebleken dat bij WMO-aanvragen inmiddels gebruik wordt gemaakt van een zogeheten zelfredzaamheidsmatrix. De commissie ziet deze matrix als een handig hulpmiddel om de hulpvraag van de betrokken burger vast te stellen. Evenwel is deze matrix niet meer dan een hulpmiddel, waarvoor niet zonder meer geldt dat zolang deze matrix is ingevuld het besluit voldoende zorgvuldig is voorbereid. De betrokken consulent zal nog steeds de deskundigheid van een arts moeten inschakelen als de eigen deskundigheid niet volstaat. Dat zal het geval zijn bij die zaken waarin de medische situatie van de betrokken burger meer op de voorgrond staat.

In het verslagjaar is het eenmaal voorgekomen dat een GGD-arts met het college op de hoorzitting was vertegenwoordigd. Dat gaf de commissie de gelegenheid om de juridische kaders en de eisen die in dat verband aan een verslag van een deskundige (en dat is een GGD-arts) worden gesteld, uit te leggen. Algemene regels als bewijslast(verdeling) en de zogeheten vergewisplicht, maar ook het hanteren van de juiste materiële juridische grondslag blijven in dit verband aandachtspunten, ook voor de ingeschakelde deskundigen.